

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ РІВНЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ СТОМАТОЛОГІЧНИХ ФАКУЛЬТЕТІВ ВИЩИХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Локес К.П., Яценко І.В., Розколупа О.О., Айперт В.В.

Вищий державний навчальний заклад України «Українська медична стоматологічна академія»

Автори доводять, що контроль рівня знань студентів стоматологічних факультетів є важливою складовою навчального процесу, якість якої безпосередньо впливає на рівень підготовки майбутніх спеціалістів та потребує використання різноманітних методів контролю.

The assessment of academic performance of students of stomatological departments is an important component of the educational process, the quality of which directly influences the level of future specialists' training and requires the use of various methods of control.

Ключові слова: контроль рівня знань, підготовка студентів стоматологічних факультетів, якість навчального процесу.

Контроль знань і вмінь студентів на кафедрах клінічної спрямованості стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладах - важлива і необхідна частина навчально-пізнавального процесу. Якісний контроль знань створює умови для покращення мотивації навчання, оптимізації здобуття теоретичних знань, удосконалення практичних умінь студентами, що, звісно, сприяє підготовці майбутнього спеціаліста.

Особливістю навчання на кафедрах клінічної спрямованості є те, що значний проміжок часу на занятті студенти проводять у відділеннях стаціонарів та поліклінік, приймають хворих під контролем викладача, беруть участь у клінічних розборах хворих. Також протягом практичного заняття значна частина часу приділяється опануванню теоретичної частини та підготовці до складання ліцензійного іспиту «КРОК 2. Стоматологія». Такий широкий обсяг цілей практичного заняття створює необхідність використання різних методів контролю знань для відповідного оцінювання і мотивації до подальшого навчання студентів на кафедрах клінічної спрямованості [і; 5].

Покращення вірогідності оцінки знань студентів є одним із вагомих факторів у модернізації вищої медичної освіти в Україні. Критерії оцінювання знань студентів пройшли у своєму розвитку кілька етапів.

Перший етап - традиційний контроль знань студентів - опитування, контрольні завдання, реферати тощо. При цьому викладач самостійно готує та перевіряє роботи студентів.

Другий етап - контроль знань паперовими засобами - заповнення певних бланків студентами, для перевірки яких викладач використовує трафарети, еталони відповідей.

Третій етап - контроль знань технічними засобами. Використовуються спеціально розроблені комп'ютерні програми для перевірки й оцінювання рівня знань студентів [3].

Кожен із цих етапів оцінювання знань студентів має і переваги, і недоліки. За використання традиційного контролю знань мають місце недоліки, пов'язані з особливостями викладацької роботи, а саме:

- розбіжність вимог, відмінності в рівні оцінювання однакових відповідей різними викладачами;
- недостовірність оцінювання студентів через побоювання викладача, що рівень

успішності студентів буде використовуватись як оцінка його власної роботи;

- відмінності в професійній кваліфікації;
- використання шпаргалок, списування, "взаємодопомога" студентів.

Комп'ютерне тестування допомагає оцінити рівень засвоєння знань студентом.

Переваги комп'ютерного тестування:

- використання сучасних інформаційних технологій;
- легке опрацювання результатів;
- можливість багаторазового повторення;
- контроль результатів засвоєння, зручність фіксації, збереження та представлення результатів тестування, можливість їх автоматизованої обробки (використовування баз даних і статистичного аналізу);
- перевірка за короткий час великої групи студентів;
- відсутність розбіжності вимог у різних викладачів.

Для забезпечення об'єктивізації оцінювання знань студентів і покращення підготовки їх до складання ліцензійного іспиту «КРОК 2. Стоматологія» на кафедрі хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії з пластичною та реконструктивною хірургією голови та шиї Вищого державного навчального закладу України «Українська медична стоматологічна академія» досить тривалий час упроваджуються методи комп'ютерного тестування студентів для оцінки поточного і підсумкового рівня знань студентів.

Упроваджена комп'ютерна тестова програма, створена за типом завдань до ліцензійного іспиту «КРОК-2», допомагає викладачу об'єктивно оцінити рівень знань студентів із різних розділів хірургічної стоматології. Зберігання в базі даних інформації щодо складання тестового контролю дає змогу відслідкувати динаміку освоєння матеріалу. Також вагомим чинником є довільний вибір запитань, що унеможлиблює нерівність ставлення викладача до різних студентів [4].

Студенти мають можливість самостійного аналізу результатів складання тестування і перескладання тестового контролю для покращення засвоєння опанованого матеріалу.

Використання цього методу контролю знань сприяє покращенню підготовки до ліцензійного іспиту. Можливість переглянути свої помилки після складання тесту допомагає студенту усвідомити прогалини у своїх знаннях, визначити питання, на які слід звернути увагу.

Проте на кафедрах клінічної спрямованості визначити рівень знань студентів лише за допомогою комп'ютерного тестування неможливо, оскільки ця система оцінювання не враховує практичні навички, які студенти мусять опанувати протягом навчання на кафедрі. Для розв'язання цієї проблеми кафедрою впроваджене складання практичних навичок для студентів 4 і 5 курсів стоматологічного факультету, що покращує мотивацій студентів при вивченні дисципліни «Хірургічна стоматологія», сприяє опануванню практичних знань і вмінь та створює можливість контролю знань, опанованих при вивченні фундаментальних дисциплін (анатомія людини, топографічна анатомія тощо) [2].

Отже, контроль знань є невід'ємною частиною навчального процесу, якість якого безпосередньо впливає на результати навчання студентів та їхню подальшу професійну діяльність. Використання різних методів контролю знань студентів на кафедрах клінічної спрямованості оптимальне і необхідне в підготовці лікарів-стоматологів.

Список використаних джерел

1. Дистанційне навчання як нова, перспективна технологія практичної підготовки майбутніх спеціалістів у вищих медичних навчальних закладах / [Д.С. Аветіков, І.В. Яценко, С.О. Ставицький, К.П. Локес] // Досягнення і перспективи впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу у вищих медичних (фармацевтичних) навчальних закладах України : Матеріали Всеукр. навч.-наук. конф. з міжнар. участю, присв. 160-річчю з дня народження І.Я. Горбачевського. - Тернопіль ТДМУ, 2014. -Т. 1. - С. 135-137.
2. Аветіков Д.С. Урахування професійних здібностей студента в процесі підготовки майбутніх хірургів-стоматологів і щелепно-лицевих хірургів / Д.С. Аветіков, І.В. Яценко, К.П. Локес // Основні напрямки удосконалення підготовки медичних кадрів у сучасних умовах: матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю. - Полтава, 2015. - С. 5-6.
3. Грубій А.М. Комп'ютерний моніторинг знань учнів і студентів / А.М. Грубій // Педагогічний пошук. - 2010. - № 2. - С. 15-17.
4. Локес К.П. Комп'ютерне тестування як об'єктивний метод контролю рівня знань студентів ВНЗ / К.П. Локес, М.Г. Скікевич, О.П. Буханченко // Європейський вибір - невід'ємна складова розвитку вищої медичної освіти України : матеріали навчально-методичної конференції. - Полтава, 2013. - С. 122-123.
5. Модернізація" вищої освіти в Україні і світі: десять років наукового пошуку: колект. моногр. / за заг. ред. В. П. Андрущенко [та ін.]; АПН України, Ін-т вищ. освіти; за заг. ред. В.П. Андрущенко, В.І. Лугового, М.Ф. Степка. - Х.: Вид-во НУА, 2009. - 504 с.